

Fő olvasmány: **Siptár P. – Durand, J. (1997): Bevezetés a fonológiába** ([itt](#))

[Ajánlott szakirodalom](#)

Értékelés: 30-100% szóbeli vizsga + választhatóan: 30% órai munka, 2x20% házi feladat -

stipistopi legkésőbb adott hét kedd éjfélig

Tematika, menetrend:

	Dátum:	Téma:
1.	09.11.	(Bevezetés, szervezési feladatok) Fonetika és fonológia 1 - vetítmény
2.	09.18.	Fonetika és fonológia 2 - vetítmény
3.	09.25.	A fonológia területei, a fonológiai folyamatok típusai (Összefoglaló) Mandarin kínai tónusok
4.	10.02.	Rövid történeti áttekintés: strukturalizmus és generatív nyelvészet Strukturalista fonológia (fonémák és allofónok, minimálpárok és kiegészítő eloszlás, neutralizáció)
5.	10.09.	Az artikulációs fonetika alapjai: magánhangzók, mássalhangzók, képzés módja és helye, zöngé ((Seeing Speech ; Cardinal Vowels ; Tones ; gyakorlás)) Crash course video on consonants .
6.	10.16.	Laringális jegyek (zöngé, hehezet, leheletes zöngé/mormolt hehezet): magyar/latin/olasz/lengyel/orosz - angol/német - szanszkrit/ hindi Gyakorlás
7.	10.23.	----
ősz szünet		
8.	11.06.	Atomikusak-e a beszédhangok? Szubszegmentális komponensek, leníció, természetes osztályok Egyértékű és kétértékű fonológiai jegyek. Vetítés
9.	11.13. péntek :)	Univerzális Grammatika, Elvek és Paraméterek SPE-típusú lineáris fonológiai elemzések (Klasszikus Generatív Fonológia): szabályok, leképezés (deriváció), szabályformátum és szabályrendezés. Opacitás. Kétértékű jegyek, jegymátrix, rendezetlen "nyaláb"
10.	11.20.	Szótagelmélet : szótagszerkezet, szótagösszetevők. Hangzósság, a Hangzóssági Sorbarendezés Elve. Fonotaktika, halandzsaszövegek, véletlen hiányok a lexikonban

11.	11.27.	Autoszegmentális fonológia: hierarchikus szerkezet, autonóm szintek/dimenziók (ún. tengelyek), jegygeometria. Pótlónyúlás, liaison, hiátustöltés Tónusok, templatikus nyelvek Szótag: hangsúly (a szóhangsúly paraméterei, szótagsúly, extraszillabicitás), ambiszillabicitás (szótagátfedés), moraelmélet. Vetítés
12.	12.04.	(Problémák a generatív fonológia klasszikus modelljével. Vetítés) Metrikus fonológia: metrikus fa és metrikus rács. Illusztrációk1. Illusztrációk2 Lexikális fonológia: lexikális és posztlexikális szabályok, ciklicitás, levezetett környezeti szabályok. Kiosztmány
13.	12.11.	Prozódikus fonológia, prozódikus hierarchia, fonológiai tartományok, sandhi jelenségek. Kiosztmány. Szakirodalmi összehasonlítás Haladó: Goldsmith & Laks: a generatív fonológia rövid története (angolul) Siptár: strukturalista örökség a generatív fonológiában (Csak FYI, a vizsgának nem anyaga: Kurrens nem derivációs elméletek: Megszorításalapú fonológia: optimalitáselmélet; Kurrens ábrázolásalapú fonológia: Kormányzásfonológia. Elemelmélet. Kiosztmány és a hozzá tartozó diasor csak erős idegzetűeknek :-))